

T. Järvinen

Paltamon kunta

Valkeisvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava

Luonnosvaiheen yleisötilaisuus

Aika 21.1.2025 klo 17–19
Paikka Paltamon valtuustosali + Teams
Läsnä Paikan päällä n. 30, etäyhteydellä n. 20



1 Tilaisuuden avaus

Paltamon kunnan kaavoittaja **Mika Hakkarainen** avasi tilaisuuden. FCG:ltä paikalla oli kaavan laatija Tuomo Järvinen ja Teamsissa biologi Minna Eskelinen.

2 Hanketoimijan esittäytyminen

Eurowindiltä liiketoimintakehittäjä **Oskar Hukkinen** ja maanhankinnan asiantuntija **Ossi Nieminen** esittäytyivät ja kertoivat yhtiöstä.

Suomeen vuonna 2021 perustettu tytäryhtiö, jonka pääasiallinen toimiala on tuulivoima. Osa tanskalaisista Eurowind Energy A/S -konsernia. Suomessa kehitteillä uusiutuvan energian hankkeita yli 2 GW:n edestä.

3 Kaava-aineiston esittely

Kaavan laatija (FCG) **Tuomo Järvinen** esitteli kaavaluonnosaineistoa (esitys liitteenä).

4 Keskustelu

Tilaisuudessa esitettiin kysymyksiä luontoselvityksiin, kaavoitusprosessiin, tuulivoimaloiden vaikutuksiin ja hankkeen aikatauluun liittyen.

Vesistöt

Luontoselvitykseen ehdotettiin lisättäväksi huomio **lähteestä** Möykkysenmäen länsipuolella, hakukilta säästetyssä kuusikossa oleva merkittävä pohjavesipurkauma.

Kysymys: Onko kaavaselostuksessa tarkoitus pitäytyä Vesilain mukaisissa määritelmissä (joki, puro ja noro)? Miten vesistöihin liittyvät termit (joki, puro, noro) määritellään kaavassa, viitataanko vesilain määritelmiin? Alueella on vain noroja. Kaavaselostuksessa sanotaan Valkeisjärveen laskevan kaksi jokea, vaikka alueella ei ole jokia Vesilain mukaan.

Vastaus: Tarkistetaan termit biologin kanssa Vesilain mukaisiksi. Todettiin, että alueella ei ole jokia eikä puroja vesilain määritelmässä, vaan kaikki virtavedet ovat noroja. Norot tulee merkitä vesilain kohteina luontotyyppi Luo-2:een.

Kysymys: Kuka kartoitti luontoarvot?

Vastaus: Luontoarvot on kartoittanut pääasiassa Minna Eskelinen, lepakoita nauhoitti Ville Leskinen, linnustoselvitykset Ari Pakarinen.

Metsäkanalinnut

Kysymys: Onko alueelta löydetty **metsäkanalintujen** soidinpaikkoja? Valkeisvaaran rinteet ovat hyvää metsoaluetta ja Hiisivaaran alla olevilla soilla teerien soidintaa keväisin.

Vastaus: Metsäkanalintujen soidinpaikka on todettu Loukonlammelta, ja yksittäisiä metsokukkoja on havaittu. Pieniä metsokukkojen soidinpaikkoja on vaikea huomioda suunnittelussa niiden liikkuvuuden vuoksi. Pysyvät metson soidinpaikat ovat paikallisempia.

Liito-orava

Kysymys: Huomioitiinko **liito-oravia** luontoselvityksessä, vaikka niitä ei ollut aikaisemmin havaittu kaava-alueella?

Vastaus: Liito-oravaselvitys tehtiin, ja liito-orava havaittiin. Vaikka aikaisempia havaintoja ei ollut osatun keskuksen tietokannoissa kaava-alueelta, lähialueilta saattoi olla tietoa.

Suurpedot

Kysymys: Miten **suurpetotilanne** on huomioitu, onko havaintoja löytynyt?

Vastaus: Luontoselvityksissä ei tehty jälkihavaintoja suurpedoista, mutta se ei tarkoita, etteikö niitä alueella voisi liikkua. Susireviireihin hankealue ei sijoitu (lähin noin 20 km päässä). Ilveksestä oli eniten havaintotietoja Luonnonvarakeskuksen aineistoissa, mikä viittaisi sen elinympäristön merkitykseen alueella. Alueella voi liikkua kaikenlaisia suurpetoja, vaikka varsinaisia susireviirejä ei ole. Ilveksen jälkiä on havaittu jatkuvasti.

Linnut

Kysymys: Miten lintuhavainnot, kuten **joutsenet** Loukonlammella ja **kaakkurin** pesintä on otettu huomioon? Loukonlammella on joutsenpari pesinyt pitkään, ja siellä nähdään ajoittain paljonkin joutsenia. [Noronpuron varressa](#) huhuilee **huuhkaja**.

Vastaus: Laulujoutsenesta on merkintä. Kirjataan ylös kaakkuri ja huuhkaja.

Linkkiongelman

Kysymys: Miksi linkki YVA-päätökseen Paltamon kunnan materiaaleissa ei toimi?

Vastaus: Linkki korjataan.

Mikromuovi

Kysymys: Murenevatko tuulimyllyn lavat ja leviääkö niistä mikromuovia?

Vastaus: Lavat eivät murene normaalikäytössä. Yksi lapa saatetaan vaihtaa koko elinkaaren aikana. Norjalainen laskelma mikromuovin muodostumisesta mastoon ei pitänyt paikkaansa. Mikromuovin määrää voi verrata autonrenkaista irtoavaan määrään.

Marjastaminen

Kysymys: Estävätkö tuulivoimalat marjastusta alueella?

Vastaus: Eivät estä. Uudet huoltotiet helpottavat alueelle pääsyä.

Lumikylä

Kysymys: Näkyykö Lumikylän alue kaavakartoissa, ja missä kohtaa hankealueen tie yhtyy Heikkisenjoentiehen?

Vastaus: Pyritään nostamaan jatkossa Lumikylä kartoilla esille. Liittymäkohta Heikkisenjoentiehen on Mieslahden metsästysseuran metsästysmajan kohdalla, noin 7–8 km Mieslahdesta.

Hankkeen kannattavuus

Kysymys: Onko kuuden myllyn kokonaisuus kannattava, ja miksi näin pieni alue tiheällä asutuksella on valittu? Onko kunta liian ahne? Kaavoituksen nopeus herättää huolta.

Vastaus: Hanketoimijan mukaan kuuden voimalan hanke on kannattava. Heillä on myös kolmen voimalan kannattavia hankkeita, ja vastaavanlaisia pienempiä tuulipuistoja on esimerkiksi Tanskassa ja Saksassa. Suomessa ei ole tukijärjestelmää, joten hanke on markkinaehtoinen. Kunnan edustaja totesi, että kunnan toimielimet vievät hanketta eteenpäin, ja viime kädessä kunnanvaltuusto tekee lopullisen päätöksen. Kaavoituksen aikataulusta todettiin, että se on hanketoimijan kokemuksen mukaan normaali, mutta riippuu saadusta palautteesta ja mahdollisista lisäselvitystarpeista.

Havainnekuva Heikkisenjoen suunnalta

Kysymys: Voidaanko tuulivoimaloiden näkymistä laatia mallinnuskuvia Heikkisenjoen suunnalta?

Vastaus: Jatkotyön vaiheessa voidaan pyrkiä mallintamaan näkymiä palautteen perusteella. Kuvasovite 4 on Heikkisenjoen suunnalta.

Kuljetusreitit

Kysymys: Kuinka paljon **Hiisivaaran** mäkien kautta meneviä teitä uusitaan kuljetusten vuoksi?

Vastaus: Alustavat reittisuunnitelmat on tehty kuljetusyritysten kanssa. Lopullinen suunnitelma voi vielä vaihtua tässä vaiheessa. Kuljetusreitit perustuvat pääosin SEKV-tavoitetieverkkoon ja valtateihin, mutta myös muita potentiaalisia reittejä on määritelty. Erikoiskuljetusluvut vaaditaan, jos kuljetus ylittää normaaliliikenteen mitat. Tarkempi reittisuunnitelmia tehdään kuljetusyrityksen kanssa kaavan vahvistuttua.

Nähtävilläolon riittävyys

Kysymys: Onko 30 vuorokauden nähtävilläoloaika riittävä asukkaille perehtyä laajaan materiaaliin ja muodostaa mielipiteensä?

Vastaus: Kaava tulee vielä ehdotuksena nähtäville. Ehdotuksen tulee lain mukaan olla vähintään 30 vrk nähtävillä.

Tuulimittaukset

Kysymys: Onko alueella tehty tuulimittauksia vai perustuvatko tiedot vain mallinnuksiin?

Vastaus: Tässä vaiheessa tiedot perustuvat mallinnuksiin. Tulevaisuudessa tehdään tuulimittauksia joko laser- tai sodar-laitteilla tai tuulimittausmastoilla. Hanketoimijalla on hyvä tietokanta tuulimittauksista Suomessa ja Euroopassa, jonka perusteella mallinnukset on tehty. Tarkemmat mittaukset

tarvitaan myöhemmin esimerkiksi rahoitukseen liittyen.

Kysymys: Mikä on laskennallinen keskituuli alueella?

Vastaus: Laskennallinen keskituuli on 7,4 metriä sekunnissa ylhäältä mitattuna, mikä on varsin hyvä.

Toteutusaikataulu

Kysymys: Milloin hanke voitaisiin aikaisintaan toteuttaa, jos kaikki menee suunnitellusti?

Vastaus: Hanketoimijan arvio on, että minimissään kaksi vuotta, mutta todennäköisesti pidempään, koska prosessissa on paljon liikkuvia osia ja varmuutta hankkeen toteutumisesta tarvitaan lisää. Lisäksi kantaverkon arvioitu aikataulu liittymiselle on aikaisintaan 2030, joten rakentamisella ei ole järkeä ennen sitä.

Työvoima

Kysymys: Käytetäänkö rakennustöissä paikallisia yrityksiä ja työntekijöitä?

Vastaus: Tavoitteena on käyttää paikallisia yrityksiä ja työntekijöitä mahdollisuuksien mukaan. Tässä vaiheessa on kuitenkin vaikea sanoa varmasti, millaista kapasiteettia paikallisesti on esimerkiksi kolmen tai neljän vuoden päästä.

Muistion laatija

Tuomo Järvinen